

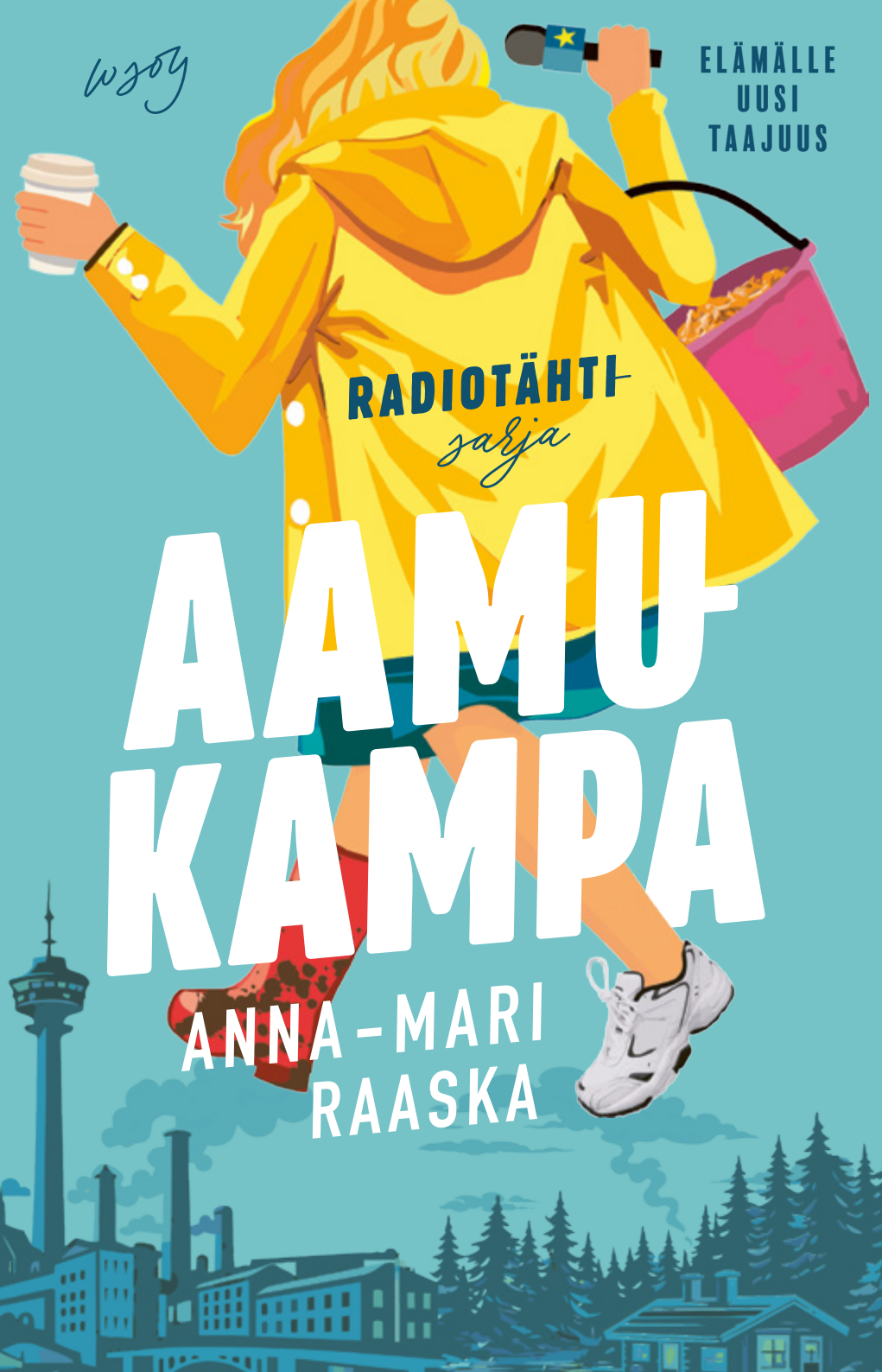
Wzoy

ELÄMÄLLE
UUSI
TAAJUUS

RADIODÄHTI-
salja

AAMU- KAMPA

ANNA-MARI
RAASKA

RADIOTÄHTI-
sarja

AAMU- KAMPA

ANNA-MARI RAASKA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Teoksen henkilöhahmot ja tapahtumat ovat fiktiota,
ja mahdolliset yhtymäkohdat todellisuuteen ovat sattumaa.

ENSIMMÄINEN PAINOS

© ANNA-MARI RAASKA JA WSOY 2026

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

LÖNNROTINKATU 18 A, 00120 HELSINKI

ISBN 978-951-0-52837-2

PAINETTU EU:SSA

TUOTETURVALLISUUTEEN LIITTYVÄT TIEDUSTELUT:

TUOTEVASTUU@WSOY.FI

Mökki

Taksikuski nostaa laukut takakontista ja laskee ne märeille sammalmättäille.

»Ei muuta ku hyvää retriittiä sitten vaan.»

»Kiitos», Maisa heläyttää iloisesti.

Hän pitää hymyn liimattuna kasvoilleen, kunnes taksi on kadonnut kuoppaisen hiekkatien kaarteeseen. Antaa vasta sitten ilmeensä valahtaa. Kääntyy katsomaan mökkiä.

Rinteeseen rakennettu lautarakenteinen 70-luvun mökki, jonka koko etusivua reunustaa terassi. Kaksi ovea, kaksi suurta ikkunaa, jotka heijastavat tummenevaa taivasta ja näyttävät puhkaistuilta silmiltä.

Parinkymmenen metrin päässä metsikön laidassa nököttää harmaantunut huussi, sen ovi lenkottaa puoliksi auki. Mökin toisella puolella rantatöyräässä kohoaa maakellarin kumpu.

Maisa kääntyy. Järvi värisee tummanpuhuvana ja välinpitämättömänä, laituri on vinossa ja painunut osin veden alle. Kaislikko on ahmaissut suuren osan pienestä poukamasta ja kahisee tuulessa.

Maisa tuntee kuinka hänen valkoiset Supergan tennarinsa hörppivät vettä märästä sammaleesta. Tuulenpuuska heilauttaa kellastuvia koivunoksia hänen yläpuolelleen, ja vesipisarat ropisevat hiuksille.

Tämä ei voi olla totta. Hän ei voi olla tässä tilanteessa.

Kuvat vilistävät hänen mielessään kuin elokuvassa: Matiaksen vaivautunut irvistys, avainkortti putoamassa lasioven kirjeluukuusta sisään, vaatehuoneen tyhjät hyllyt, pullistelevat jätessäkit. Syksyiset pellot vilistämässä bussin ikkunan takana ja lopulta Sulkavan kirkonkylä: ihmisistä tyhjä tori ja linja-autoasema, baarin ikkunan takana kököttää vanhoja sänki-naamaisia ukkoja.

Ja nyt tämä.

Hän puristaa nyrkissään Helena-tädiltä saamaansa vanhaa Abloy-avainta, jonka ainakin pitäisi sopia mökin kaikkiin riippulukkoihin.

Ei helvetti.

1

Aamujen aamua!

Maisa ajaa hissillä ylös viidenteen kerrokseen, hipaisee avainkortilla lukulaitetta ja menee sisään pimeään toimittukseen. Otto ei ole vielä paikalla, mikä ei sinänsä yllätä. Maisa napsuttelee ovenvierustan paneelista kaikki mahdolliset valot päälle. Matkalla keittiöön hän kuulee oman äänensä vastaanottotiskin takana olevasta radiosta, pirteänä ja nauravaisena:

»...siis sitä mä en vaan oikeesti käsitä! Että kuinka kukaan voi...»

Otto murisee matalalla bassollaan jotain väliin, ja Maisa kuulee oman naurunsa, »naurunräkätyksen», kuten nimerkki Pelkkää paskaa niin kauniisti palautteessaan kirjoitti. Naurun perään lävähtää soimaan tunnari:

Radio XL:n Aamukampa alkaa pian, pysy kanavalla!

Maisa laittaa mango-chiasmoothiensa jääkaappiin ja vilkaisee kelloa: 05.05. Respan Sanni on ladannut kahvinkeitTIMEN illalla valmiiksi ja liimannut sen kylkeen pinkin post-it-lapun, siinä lukee: *Ihanaa huomenta ihanille aamupörriäisille!* Maisa hymähtää ja napsauttaa keittimen päälle. Aamuneljältä heräämisestä on ihanuus kaukana, hän ajattelee. *Aamupörriäinen?*

Ehkä sellainen, joka ensipakkasilla törmäilee seiniin, kun ei tajua, että kesä meni jo.

Ensimmäinen työpäivä loman jälkeen vaatii vuosi vuodelta enemmän itsetsemppausta. Maisa muistaa kirkkaasti, kuinka hän 18-vuotiaana kesätoimitusharjoittelijana ponnahti aamuisin sängystä kuin vieteriukko, harjasi hampaat samalla kun työnsi jalkaa farkunlahkeeseen, sipaisi ripsivärit vauhdissa ja oli toimituksessa ensimmäisenä.

Nykyäänkin hän on toimituksessa ensimmäisenä, mutta into on tiessään. Varhaiset aamut tuntuvat vuosi vuodelta raskaammalta. Nykyään kun herätyskello soi, hän istuu pitkään sängynreunalla jonkinlaisessa synkeässä horteessa ja kyselee itseltään kaiken mielekkyyttä. Ei pelkästään töihin lähdön, vaan ihan kaiken.

Kahvinkeitin pulputtaa ja puhisee hetkisen, sitten musta neste alkaa norua lasikannuun ja kahvintuoksu lehahtaa toimitukseen. Aromit säilyisivät paremmin, jos kahvin lusikoisi suodattimeen vasta aamulla, mutta aamuvuorossa jokainen minuutti on tarkkaan budjetoitu, ja Sannin huomaavainen ele tuntuu hyvältä kun herää maailmaan, jossa kaikki muut vielä nukkuvat.

Maisa suuntaa määrätietoisin askelin studioon, sytyttää sinnekin valot ja napsauttaa äänipöytään virrat päälle. Haloo Helsingin *Vapaus käteen jää* räjähtää soimaan suurista kaiuttimista, ja hän vääntää volyyminappia pienemmälle. Studion ilma on elokuisen hellepäivän jäljiltä paksua ja tunkkaista, vanhan tehdasrakennuksen ilmastointi ei pelitä niin kuin pitäisi. Siitä on valitettu kiinteistön omistajalle jo vuosia, ja aina välillä joku haalarijamppa käy räpläämässä katonrajassa kulkevia valtavia putkia, mutta silti lämpötilat huutelevat kesäkuukausina

lähes kolmessakymmenessä asteessa. Serverit ja muut ympäri vuorokauden humisevat sähkölaitteet puskevat avokonttoriin ja studiotiloihin lisää lämpöä, ja kaiken lisäksi toimituksen ikkunat ovat etelään, Ratinan suvantoon päin.

Maisa repii kaikki ikkunat auki, ja raikas aamuilma virtaa studioon. Aurinko on noussut jo Ratinan stadionin yläpuolelle, ja taivas on vaaleanpunaisten viivojen raidoittama. Suuret valonheittäjät töröttävät pinkkiä auringonnousua vasten kuin muinaiset dinosaurukset. Maisa tähyilee Laukontorille. Ei Ottoa. Vain lokit, jotka kaartelevat torin ruokakioskien välissä etsien makupaloja mustamakkara- ja munkkipaperien seasta.

Ensimmäistä kahvikupillista hörppiessään Maisa tarkistaa sähköpostit ja silmäilee toimituksen pikaviestiketjut. Hän on mukana seitsemässä eri ketjussa, jokaiseen ropisee päivittäin kymmeniä uusia viestejä. *Uutisryhmä: 73 uutta viestiä*. Maisa huokaa; Suomi palaa lomilta. Suurin osa viesteistä ei vaadi toimenpiteitä, mutta ne on silti luettava läpi ja mielellään ajatuksella, ettei mitään elintärkeää livahda silmien ohi.

Hän tekee muistiinpanoja paperilehtiöön rakkaalla Pentelin 0,5 Twist-Eraser-lyijytäytetekynällään.

Off poista käsin!!!

Offin promootio on päättynyt edellisellä viikolla, mutta mainokset ovat jääneet pyörimään mainoskatkoihin. Todennäköisesti »jostain puuttuu joku täppä» tai ohjelmointiin on putkahtanut väärä päivämäärä.

Mikä läjähti -> SushiKing

Mikä läjähti ikkunaan -kisa on pyörinyt kanavalla jo yli vuoden, ja Maisan mielestä vitsi alkaa olla vanha. Kuuntelijoita se ei näytä haittaavan, puheluita tulee aina tulvimalla ennen kuin kisatunnari on edes pyörähtänyt käyntiin. Maisa tuhi-see ärtyneenä. Elokuun sponsoriksi on ilmeisesti viime hetkellä saatu SushiKing-ketju, ja tänään palkintona kisassa on »sushiplatteri». Tokihan sen pitää olla *platteri*, eikä esimerkiksi sushitarjotin tai sushivalikoima. Tai kalarullasatsi!

Hän kirjoittaa isolla lehtiöön **SUSHIPLATTERI** ja siirtyy sitten käymään läpi aamun uutistarjontaa: Hesari, Yle, Maikkari, molemmat iltapäivälehdet, Ampparit. Hän listaa ranskalaisilla viivoilla tärkeimmät uutiset ja pari mahdollista kepeämpää puheenaihetta, liittää perään kysymysmerkkejä ja ajatuksenpoikasia:

Paskimmat autot? (Iltalehti on listannut

korjaamoyrittäjien mielestä huonoimmat autot.)

Kuusistot oikeudessa tänään (Entisen NHL-tähden ja ex-vaimon välinen kiistely on vihdoin käräjillä asti.)

Uolevi Tuupainen, natsi vai ei? (Kansanedustaja on onnistunut taas pääsemään otsikoihin repäisevillä lausunnoillaan.)

Syksyn viihdeohjelmat! (Päihittääkö Vain Elämää

TTK:n vai löytyykö tv-ohjelmien joukosta uusi musta hevonen?)

Viimeinen puolituntinen hupenee aina yhtä nopeasti, ja äkkiä kello on viittä vailla kuusi. Ottoa ei näy eikä kuulu. Maisa nap-paa läppärinsä ja muistilehtiön ja juoksee itsekseen manail-len studioon, Oton puolelle äänipöytää. Laskee läppärinsä

pöydälle ja vaihtaa luurien paikat. Logilla on jäljellä enää yksi biisi ennen uutisia, vielä pitäisi löytää säätiedot ja avata liikennetiedotteet nettikoneelle. *Hemmetin jätkä*, hän manailee itsekseen ja napsuttelee hermostuneesti hiirtä. Fintrafficin sivu latautuu tietysti superhitaasti aina kun on kiire.

Käärijän *Cha cha cha* päättyy ja viimeinen mainoskatko ennen uutisia alkaa. Hermostunut tuskanhiki kihatkaa hiusrajaan ja niskaan, Maisa käy vielä kerran vilkaisemassa ikkunasta Laukontorille, mutta sitä kansoittavat edelleen pelkät lokit ja tuulenpyörteissä tanssivat roskat.

Uutistunnari alkaa kilkuttaa, ja Maisa kytkeytyy parilla napinpainalluksella Helsingin studion lähetysvirtaan, sillä tasan uutiset tulevat Helsingin toimituksesta.

»Kuuntelet radio XL:n kello kuuden uutisia, studiossa Maria Tuupovaara, hyvää maanantaiaamua. USA:n presidentti Donald Trump on...»

Maisa vilkaisee kelloon. Valtakunnallinen uutislähetys kestää viisi minuuttia, ja nyt hänellä on vielä neljä minuuttia ja viisikymmentäkolme sekuntia aikaa hakea toinen kuppi kahvia. Tai juosta vessaan. Hän miettii puoli minuuttia, ja se on liikaa, vessa ei ole enää vaihtoehto, joten hän lähtee hakemaan kahvia. Ovi kolahtaa juuri kun hän on päässyt keittiöön. Oton laahaavat askeleet etenevät studioon päin.

»Huomenta! Kahvia?» Maisa huikkaa.

»Joo», kuuluu murahdus.

Otto tulee lähes aina ajoissa (seitsemän minuuttia ennen lähetyksen alkua), mutta välillä Maisa joutuu soittamaan ja herättämään miehen sikeästä unesta. Silloinkin Otto yleensä ehtii studioon kuuden uutisten lopputunnarin soidessa. Pari kertaa Maisa on lähettänyt miehen kotiin, kun tämä on

yrittänyt tulla lähetykseen suoraan Radiogaalan jatkojen-jatkoilta. Mutta kuten pitkissä avioliitoissa, myös pitkäikäisissä radiotiimeissä *joustavuus is king*, kuten Otolla on tapana sanoa, ja Maisa tietää sen kyllä. Pitää katsoa laajempaa kokonaisuutta. Kun kokonaisuus toimii, on turha ruveta naputtamaan pikku hairahduksista.

Usein Maisa toivoo, että osaisi suhtautua kellonaikoihin ja työhön yhtä rennolla otteella. Miehet uskoivat vakaasti olevansa oikea luojan lahja maailmalle, joskus hyvin pienilläkin taidoilla. Sellaista itseluottamusta Maisa kadehti. Sen sijaan, että pelkäisi virheitä, olisi parempi lauleskella menemään, kohautella olkapäitä ja haukotella leveästi, kun nukkui pommiin tai ajoi valtakunnallisen mainoskatkon yli unohduttuaan selaamaan iltapäivälehtiä, Maisa tuhisee mielessään kävellessään studioon kahvimukien kanssa.

Ei hänellä itselläänkään aina lähde, vaikka olisi kuinka täsmällisesti paikalla ja kuinka hyvin valmistautunut. On takuisia aamuja, jolloin mikään ei innosta eikä toimi, ja silloin olikin varmintä tehdä perusjuontoa: kellonaika, biisin nimi, auringon nousu ja lasku ja nimipäivät, uutisotsikoiden kevyttä taustoittamista – enemmän asiaa, vähemmän persoonaa.

Mutta oli myös aamuja, jolloin suonissa tuntui kiertävän puhdasta endorfiinia, puhe ja ajatus kulkivat kuin tanssi, verbaaliset ilotulitteet räjähtelivät täydellisesti rytmitettyinä valo- ja äänishow’na, muistin lokerot avautuivat pyytämättä ja tarjoilivat yllättäviä assosiaatioita ja jo unohdettuja mielikuvia ja tapahtumia juuri oikealla hetkellä, juuri oikeaan kohtaan.

Kun kulkee, niin kulkee, he ovat Oton kanssa todenneet. Ja mystisintä oli, että ennalta ei koskaan tiennyt milloin kulkee ja milloin ei. Joskus olo ennen lähetystä oli ahdistava ja

kyllästynyt, mutta yhtäkkiä tapahtuikin jotain, ja he olivat liekeissä. Toisena päivänä sitä taas heräsi täynnä energiaa, mutta innostuksen liekki lopahti jo ennen toista biisiä, ja edessä oli neljän tunnin uuvuttava marssi autiomaassa.

Maisan ja Oton aamutiimi on ollut kasassa kahdeksan vuotta. Kahdeksan vuotta valtakunnallisia aamulähetyksiä, joka arkiamu kuudesta kymmeneen, miinus neljän viikon kesäloma ja viikon talviloma. Se tekee vuodessa 235 aamua, kahdeksassa vuodessa heillä on siis vyöllään 1 880 valtakunnallista aamulähetystä. Muutama hassu saikkupäivä ehkä joukossa, mutta radion aamulähetyksen imu on sen verran vahva, ettei Maisalle tulisi mieleenkään oikein saikuttamalla saikuttaa.

Sitä paitsi harva työpaikka tarjoaa vastaavia työsuhde-etuja. Lounassetelit nyt tietysti kuuluvat perussettiin, mutta Megamediassa kylkeen tulee myös jäsenyys kaupungin parhaalle kuntosalille (JaksaaJaksaa-salilla on normisaunojen lisäksi infrapunasauna, hieroja, kylmävesiallas ja solarium) ja hierontaetu kerran kuussa (hieroja tulee toimitukseen pöytineen). Hänen ja Oton käytössä on myös firman henksukortti Finnkinon elokuvateattereihin ja molempiin Tampereen teattereihin.

Itsestään selvää on sekin, että radion juontajille tarjotaan liput kaikkien kaupunkiin tulevien artistien keikoille, VIP-tai bakkäripassilla. Muutenkin sähköposti pullistelee kutsuja ravintoloiden ja vaateputiikkien avajaisiin, ensi-iltoihin, tuotelanseerauksiin, *you name it*.

Sitten ovat vielä radion omat tapahtumat, vaikka ne Maisan suussa ovatkin jo alkaneet maistua puulta: Kesäfestarit, synttäriristeilyt ja Aamukamman oma Oktoberfest. Toukokuussa on

vuorossa Liikettä niveliin -juoksutapahtuma (jossa juontajan ei ole mikään pakko juosta mihinkään, vain lavalle ja jatkoille) ja syyskuussa viikon mittainen kaupunkikiertue, jonka aikana Aamukamman studio pystytetään viiden eri kaupungin torille tai suurimpaan ostoskeskukseen, jotta kuuntelijat pääsevät seuraamaan livelähetyksen tekemistä.

Megamedian XL-radio hoitaa useimmiten myös kaikkien A-kategorian artistien levyjulkkarit. Toki myös B- ja C-kategorian, mutta niiden juontaminen on B- ja C-kategorian juontajien eli freelancereiden ja viikonloppujuontajien vastuulla. Prime time -juontaja on kuningas ja valitsee parhaat päältä.

Joten – ei saikuttelua. Eikä tietysti muutenkaan mitään syytä valittaa. Kaipa kaikkeen vain lopulta leipääntyy, Maisa ajattelee laskeessaan höyryävät kahvikupit sivupöydälle. Hän siirtää omat tavaransa taas omalle puolelleen pöytää ja nostaa headsetin päähän.

Ottokin on nostanut kuulokkeet korvilleen ja odottaa sormi lähetyksen siirtonappulan päällä Helsingin uutistoimitajan lopputunnaria. Sen aikana jälkeen hän siirtää lähetyksen takaisin Tampereelle, käynnistää Aamukamman oman tunnarin ja avaa molempien liu'ut. Henkäisee matalalla, vatsanpohjasta kutittelevalla bassobaritoniäänellään: »Kuuntelet Radio XL:n Aamukampaa, studiossa vanhat mutta väsyneet Otto ja Maisa, hyvää huomenta Suomi!»

»Puhu vain omasta puolestasi... Aamujen aamua, rakkaat Aamukamman kuulijat! Tänään on maanantai, elokuun neljäs päivä, kello on viisi minuuttia yli kuusi ja lämpötila ulkona täydelliset kuusitoista astetta!» Maisa jatkaa, ja aamulähetys nytkähtää liikkeelle vuosien rutiinilla kuin reilun kuu-kauden mittaista kesälomaa ei olisi ollutkaan. Puheenvuorot

solahtavat toistensa lomaan ilman kolarivaaraa, sujuvasti ja oikea-aikaisesti.

Tuntuu hyvältä olla taas pitkästä aikaa äänessä. Maisa tarkkailee vaistomaisesti kuulokkeista kuuluvaa puhettaan: äänenlaatua, -sävyä, -väriä, -korkeutta ja voimakkuutta, samaan tapaan kuin kondiittori hallitsee kättä, joka pursottaa kolmellesadalle kuppikakulle koristekiehkuroita toinen toisensa jälkeen, sulavalla rutiinilla.

Maisa ja Otto näkevät toisensa tietokoneiden näyttöruutujen välistä ja tietävät jo pienestä kulmakarvan nostosta tai leuan kohotuksesta, milloin kumpikin tulee ääneen. Joskus tarvitaan myös hieman kansainvälisiä käsimerkkejä, enimmäkseen puheenvuoron kuitenkin saa nostamalla etusormea.

»Luulin jo, että pitää soittaa perään», Maisa sanoo, kun ensimmäinen biisi on lähtenyt soimaan ja he laskevat kuulokkeet pöydälle.

»Pöh. Mulla on tarkka proseduuri aamuisin», Otto tuhahtaa. »Herätyskello soi varttia vailla. Kuselle, hyppään housuihin, takki päälle ja ulos. Kävelen tänne kymmenen minuuttia, talvella yksitoista. Tänään meni viisi minsaa hukkaan, kun en löytänyt avaimia.»

Se, että Maisa ylipäätään on aamutiimissä, on Oton ansiota. Radio XL:n ensimmäiset vuodet Otto veti Aamuvartioiden nimistä aamulähetystä yksin. Lähetys alkoi vanhaa koulun välituntikelloa muistuttavalla pärinällä, ja tunnarissa ärjäistiin: »A-sen-TOOO!» Jossain kohtaa radion johtoporras havahdutti siihen, että naisetkin ovat markkinamielessä kiinnostava kuuntelijasegmentti, ja päätti nostaa siihen asti iltapäiväjuontajana toimineen Maisan aamuun. Hän oli ollut Oton valinta.

Juuri Otto oli ilmoittanut, että jos joutuu jonkun kanssa *pal-linsa* jakamaan, niin Maisan.

Kello alkaa vääjäämättömän matkansa kohti kello seitsemän uutislähetystä, ja Maisa ja Otto ruokkivat kuulijoita ilta-päivälehtien viihdeuutisilla ja anekdooteilla omista kesäloma-reissuistaan. Otto kuvailee yksityiskohtaisesti Pori Jazzeille kasaamansa eväskorin sisältöä, ja Maisa vastaa kertomalla Garda-järven artesaanijäätelöpuotien tarjonnasta. He ajavat radioaalloilla kuin tandemilla, Otto luonnollisesti edessä, Maisa takana, mutta toisin kuin oikealla tandemilla, studio-pöydän ääressä ollaan vastakkain, ja yhteinen rytmi on helppo löytää, sillä he ovat katsoneet toisiaan silmiin lähes joka arki-aamu neljä tuntia putkeen, kahdeksan vuoden ajan.

Välillä Maisa ajattelee, että Otto on ihminen, jonka kanssa hän on viettänyt tunteissa laskettuna pisimpään aikaa, ainakin katsonut pisimpään silmiin. Jopa pidempään kuin Ristoa, jonka kanssa ehti sentään olla pari vuotta naimisissakin.

»Kuka meidän studiovieras tänään on? Vai ollaanko me vielä kesälomalla?» Otto tiedustelee, kun kolmas biisi saadaan soimaan.

Aurinko on noussut jo vastapäisten kerrostalojen huipulle ja loistaa sieltä suoraan Maisan silmiin. Hän nousee satula-tuolilta ja menee laskemaan sälekaihtimet.

»Tiina laitto i llalla sähköpostia, etkö katsonut? Joku Jennika Forsström, en minä tiedä, joku sometähti, en tunne tapausta.»

Oton kulmat kohoavat, Maisa tuntee tuon ilmeen: *muikea*, se sitä parhaiten kuvaa.

»Jennika Forsström, kelpaa!»

»Toivottavasti myös tiedät siitä jotain, minä tiedän vain mitä Tiina laitto i. Ilmeisesti kova nimi TikTokissa, Instassa ja

semmoisissa. On sillä myös joku podi. Tai tubettaa, jompikumpi, en muista.»

»Etkö muista? Jennika Forsström kävi viime vuonna Matkamessuilla haastiksessa.»

»Enhän minä ollut siellä, joten ei hajuakaan», Maisa muistuttaa.

Otto hymisee tyytyväisenä, kas kun ei hieroskele käsiään. Maisa kirjoittaa Googleen Jennikan nimen ja klikkaa kuvahakua.

»Ahaa. Ymmärrän.»

Kuvissa poseeraa mitä erilaisimpien proteiinipirtelöiden kanssa nuori, hieman 90-luvun Ruotsin prinsessa Madeleinea muistuttava nainen. Välillä sporttisena uima-asussa, joskus juuri heränneenä ja unesta pörröisenä luomusilkkisessä aamutakissa. Useimmiten pikkuruisissa treenivaatteissa jonkinlaisessa jooga-asanassa, usein myös Balilla tai vähintäänkin Kanariansaarilla. Kanariansaarista tulee mieleen...

»Otto, enää kahdeksantoista viikkoa joululomaan. Lähden varmaan moikkaamaan äitiä Teneriffalle.»

»Oikeinko laskit?»

»Tietty. Ja yhdeksän mun syyslomaseen.»

»Mihin syyslomaseen?»

»Lontoo. Notting Hill.» Maisan etusormi lepää paperikalenterin sivulla. Päiviä, viikkoja, kuukausia. Paperilla ne tuntuvat niin konkreettisilta, kaikki kalenteriin kirjoitettu on totta ja tulee tapahtumaan.

Hän ottaa kapean keltaisen korostustussin, ja merkkää sillä sekä syysloman että joululoman kalenterin vuosisuunnitelmaan. Väli ensimmäiseenkin keltaiseen viivaan näyttää pitkältä.

»Onko sulle luvattu joku syysloma? Eikö ollut puhe ke-väällä, että jouluihin asti painetaan?» Otto ei kuulosta ilahtu-neelta, todennäköisesti hän on itse suunnitellut jonkinlaista kat-koa pitkään syksyyn mutta ei vielä puhunut asiasta Matiakselle.

»Kato aateluus velvoittaa, lokakuussa kymmenen vuotta täyteen Megamedialla», Maisa hehkuttaa. »Sen kunniaksi tipahtaa viisi ylimääräistä palkallista vapaapäivää.»

»Hitto sä oot vanha», Otto huokaisee painokkaasti.

Biisi loppuu ja Otto alkaa luetella nimipäiviä ja auringon-nousu- ja laskuaikoja.

»...Joten vielä on kesää jäljellä ja päivällä riittää pituutta, aktiivista peliaikaa on tänäänkin peräti 15 tuntia ja 24 minuut-tia! Kyllä niitä tunteja tulee pian ikävä! Kohta sitä kahlataan rännässä ja loskassa ja kirotaan pimeyttä. Joten rakas kuulija – *seize the day, carpe diem* ja niin edelleen.»

»Ei muuta kuin kahvia koneeseen», Maisa sanoo ja hau-kottelee äänekkäästi, tarkoituksella niin lähellä mikkiä, että se varmasti kuuluu kotikeittiöihin asti. Sellaista ei olisi ennen tehty, ei silloin viime vuosituhatluvalla, kun hän aloitteli uraansa radiotoimittajana. Kaikki maiskutukset ja huokaukset ja hengitysäännet kuului eliminoida. Nyt halutaan aitoutta – se antaa kuulijalle tunteen, että radiotähti on tavallinen ihminen, ja nyt sitä haukottaa.

»Pieni hetki, kutsun tarjoilijan.» Otto on painavinaan nappia ja päästää surisevaa ääntä. »Ei tapahdu mitään. Mikä on? Miksei palvelu pelaa? Missä kahvi viipyy?» Viimeisen kysymyksen hän osoittaa Maisalle: »No, ottaako kesälomalta paluu kovalle?»

»Gardajärveltä suoraan Tampereen Keskustorin bussien katkuun, mitäpä luulet. Jääkaapissa oli pelkkä valo ja kesä-

kuussa avattu skumppapullo. Onko kohtalotovereita?» Maisa heittää kuulijoille. »Onko siellä muitakin, joilla kesälomalta paluu ottaa koville? Onko tikut silmäluomien välissä? Soita studioon, numero on vanha tuttu: 020 322 3888. Aamun ekalle soittajalle tietysti yllätyslahja. Eli: 020, 322, 3888.» Puhelinnumeroita ei voi koskaan luetella liian hitaasti. Rytmitti ne kuinka tahansa, aina joku soitti ja valitti, että ne sanottiin liian nopeasti – vaikka olikin juuri onnistunut soittamaan studioon.

Otto klikkaa seuraavan biisin soimaan, Mamban *Vielä on kesää jäljellä*. Suljettuaan mikrofonit hän on ampuvinaan itseään päähän. »Eikö tän nyt vois jo jättää rotaatiosta pois», hän mutisee itsekseen. »Tero Vaaran tarinaniskentä on kyllä puhdasta timanttia, mutta tää biisi... Ihan oikeesti.» Puhelinreleiden valot alkavat vilkkua. »Kaksi tyyppiä linjoilla. Ote taanko? Vai haetaanko lisää kahvia?»

»Tietysti otetaan.» Maisa tokaisee ja nostaa headsetin päähän niin että toinen puoli peittää korvan vain puoliksi.

»Kumpi linja?» Otto kysyy. »Ykkönen vai kakkonen? Paljon vetoa, että ainakin toinen näistä on Jami? Sillä on varmaan taas uus prepaid, ihan outoja numeroita.» Kaksi puhelinnumeroa välkkyi vasemmanpuoleisimmassa näytössä. Sitten kolme. Ja kohta neljä.

»Vastaa nyt vaan.» Maisa tuijottaa edelleen kalenterin vuosisuunnitelmaa. Syyskuun 29. päivä. Siinä lukee: *Lontoo* ♥

Otto painelee äänipöydän nappeja niin että kuulijoiden korviin menee ainoastaan biisi; puhelu ja juontajien mikrofonit ohjautuvat tallennukseen. »Radio XL ja Aamukampa, hyvää huomenta!»

»Se on Jami täällä huomenta.»

Otto on ampuvinaan itseään uudelleen päähän. Maisa rypistää hänelle otsaansa.

»Huomenta, Jami», Maisa vastaa. Hänen äänensä on lämmin, pehmeä, ystävällinen, hän puhuu kuin parhaalle ystäväleen. Se on hänen supervoimansa, hän saa sen päälle kuin napia painamalla.

»Miten meni kesäloma?» Jami ottaa heti aktiivisen roolin keskustelussa. Hän on Radio XL:n P1 eli kanta-asiakas, ja äänessä harva se aamu. Hän on myös aina paikalla kaikissa Radio XL:n tapahtumissa: synttäriristeilyllä, Oktoberfestillä, kesäfestareilla ja matkamessuilla. Kun Radio XL -tuoteperheeseen vielä kuului XL-makkaraa, XL-olutta, XL-kondomeja ja XL-aurinkotuoleja, hän osti ne kaikki.

»Kiitos kysymästä, oikein hyvin. Italiassa tuli käytyä ja pastaa syötyä. Entä miten sulla, Jami?» Tämäkin on Maisan supervoima, hän on ihan oikeasti kiinnostunut siitä, mitä kuuntelija sanoo, jopa Jami. Maisa ainakin yrittää aina muistaa radioguru Valerie Gellerin ohjeen: *Make it about them*. Kysymys on kuulijoista, heidän pitää kokea olevansa mukana.

»Noh. En nyt voi sanoa, että hyvin.»

Jami jää selvästi odottamaan pientä maanittelua. Otto tarttuu tilaisuuteen.

»Jamijamijami!» hän huutaa. »Äijä! Veditkö märkää koko loman? Kaaduitko kiukaaseen? Lähtikö emäntä?»

»No... lähtihän se.»

Hiljaisuus. Otto ja Maisa tuijottavat toisiaan näyttöjen lomasta. Ottoa naurattaa. Maisa yskähtää ja ottaa kopin.

»Sepä ikävää, otan osaa, Jami», hän pahoittelee. »Mitäs... mikäs siihen nyt tuli? Joskushan pitkät kesälomat voi tosiaan koetella parisuhdetta.»

»Nopeeta toimintaa emännältä», Otto lohkaisee. »Yleensä kesäloma kulminoituu vasta pari viikkoa loman jälkeen.» Hän ei vain voi itselleen mitään. Maisa yrittää rypistellä hänelle moittivasti kulmiaan. Otto hekottelee äänettömästi. Hän tuntee Jamin hyvin, he ovat istuneet saman pöydän ääressä lukuisia tunteja Radio XL:n tapahtumien jatkojen jatkoilla. Oton mielestä niin lukuisia, että hänelle olisi kuulunut maksaa niistä ekstraa. Varatoimitusjohtaja oli kuitenkin muistuttanut Oton olevan muutenkin kokonaispalkalla, joten tällaiset viimeisestä lavajuonnosta aamuyöhön liukuvat *sidosryhmätapaamiset* eivät oikeuttaneet erityiskorvaukseen.

»No. Siinä kävi vähän niinku Otto tuossa just sanoi, paitsi että en kaatunu kiukaaseen mut nuotioon kyllä.»

»Eihän nyt pienestä grilliin kaatumisesta pitäis niin nokkiinsa ottaa», Otto naksuttelee paheksuvasti kieltään, ja se paheksunta on suunnattu Jamin tiukkapipoiselle vaimolle. »Kerrankos sitä. Täytyyhän miehellä muutama paloarpi naamassa olla.»

»Kyllä mä tavallaan sen ymmärränkin, kun siinä oli lapsetkin paikalla ja siinä meni sitten nuotioon lasten nauravat nakitkin, ja Katin kanafileet.» Jami kuulostaa vaisulta.

Nyt Otto nauraa jo ääneen. »No eihän siinä, jos Katin kanafileetkin meni. Loppuhan se on, sehän on selvä. Finito, slut, förbi. Mutta hei Jami, älä murehdi, naisia tulee ku seiskan ratikoita, aina uusia. Sun pitää ottaa tää kato ihan mahdollisuutena.»

»Niin.» Jamin ääni on kovin heiveröinen ja surkea. Maisa pudistelee taas päätään.

»Nyt kuule Jami leuka rintaan vaan ja kohti uusia pettymyksiä», Otto jatkaa. »Kyllä tästäkin vielä noustaan. Ja hei

tiedätkö mitä – sä olit eka soittaja tänään, ja koska olit vieläpä eka soittaja syksyn ensimmäisessä lähetyksessä, niin saat oikein erikoispalkinnon. Joko sulla Arttu Wiskarin uusi levy on?»

»Joo.»

»No kuule – pistetään toinen sellainen, myyt vaikka kirpparilla, kyllä sillä pienen lohdutustuopin saa, ja sitten vielä liput kahdelle meidän synttäriristeilylle marraskuussa. Tiedän, tiedän, tuttu juttu sulle, ja harvemminpa oot joutunut lippuja itse ostamaan, sen verran aktiivisesti oot osallistunu meidän kaikkiin kisoihin ja vielä usealla puhelimella, mutta nyt tulee kuule. Kaksi lippua. Joku pimatsu kyllä lähtee messiin kun laitat vaikka Facebookin puskaradioon ilmoituksen. Voi tulla toisenkinlaista märkää vedettyä sitten.»

»Voi herranjumala», Maisa puuskahtaa Otolle, kun linjat on laitettu kiinni. »Tuota ei kyllä ajeta ulos. Ei ainakaan tuota loppua.»

»Miten niin?» Oton kasvoilla on taas se ilme, jolla naisia ja lapsia mielellään katsotaan – hieman säälivä, hieman kyllästynyt, että *etkö nyt huumoria tajua*. »Se on hyvää radioviihdettä. Ja liput saatiin menemään.»

»Ajattelitko yhtään, että siellä saattaa olla Jamin vaimo kuulolla? Tai lapset? Lasten luokkakaverit? Ota se loppu pois.»

»Oma mokansa jos haluaa tehdä pellen itsestään. Mitäs soittelee julkiseen radiolähetykseen. Ei ole meidän vastuulla.»

Biisi loppuu ja Otto klikkaa Jamin klipin käyntiin.

»Se on Jami täällä huomenta...»

Bruce Springsteenin *River* lähtee soimaan Jamin puhelun häntään kuin tilauksesta – täydelliset viisi minuuttia

melankoliaa taustamusiikiksi, kun Jamin kesäloman surkeaa päätöstä päivitellään aamun töihinmenoruuhekassa ja kotien aamiaispöydissä, ehkä myös säälitään ja ihan varmasti myös nauretaan. *River* kestää viisi minuuttia, sinä aikana Otto käy »kättelemässä pikkuveljeä» – asia, jota hän ei koskaan unohda mainita – ja Maisa hakee kolmannen kupin kahvia.

Viisikymppinen Maisa juontaa Suomen suosituinta aamuradio-ohjelmaa. Hänellä menee muutenkin mukavasti: on kaunis omistusasunto Tampereen keskustassa, sponsoriauto ja kepeä salasuhte kanavapomo Matiaksen kanssa. Vain suosikkijuontajan titteli on yhä voittamatta.

Kun Matias sitten kutsuu kesäloman jälkeen Maisan toimito-
ntonsa ja irtisanoo hänet, Maisa, puhumisen ammattilainen,
jää kerrankin sanattomaksi. Onko hänen tarinansa radio-
tähtenä nyt ohi?

Järkytys on kuitenkin vasta alkua. Maisa huomaa, että luotto-
korttia on tullut vingutettua eikä säästöjäkään ole kertynyt.
Hätäratkaisuna hän laittaa asuntonsa vuokralle ja matkustaa
sukulaistätinsä mökille "retriittiin". Siellä Maisa askartelee
aamukamman ja päättää: kun sen viimeinen hammas on
repäisty, hänen elämänsä olisi taas tutuilla raiteillaan.
Mutta onko vanhaan enää paluuta?

**AAMUKAMPA on vauhdikkaan Radiotähti-sarjan avaus-
osa, joka seuraa Maisa Pikkaraisen edesottamuksia.**

	 9 789510 528372	
www.wsoy.fi	84.2	ISBN 978-951-0-52837-2

